

144

Rad / 13/8.

AZ IGAZSÁGÜGYMINISZTER
ELSŐ HELYETTESÉ

00181/1969 IM TUK.

Dr. Tündik István

"Szigorúan titkos!"

Tárgy: Javaslat közkegyelemre

Melléklet: 1 irat Simon György

Simon Dr. Tóth Lajos

Varga Zoltánné

B o r b á n d i J á n o s Elvtársnak
az MSZMP Központi Bizottsága Közigazgatási és Adminisztratív
Osztályának Vezetője

B u d a p e s t

Kedves Borbándi Elvtárs!

Mellékelten megküldöm a közkegyelemre vonatkozó
előterjesztést.

Kérlek, sziveskedjél azt koordinációs értekezlet
elé terjeszteni.

Budapest, 1969. évi szeptember hó 1. napján.

Elvtársi üdvözlettel:

Markója Imre
Dr. Markója Imre: /

Magyar Országos
Levélár

107

IGAZSÁGÜGYMINISZTERIUM
00181/1969.IM TUK

SZIGORUAN TITKOS !
Kad/13/9/1969.sz.

2 pl. mel

1. Pórcs-d, elvadás.

2. Halálra ítéltés?

3. Japán-trójkák?

Fővárosi rendelői
sok helyen.

4. Hűtlenség, Loreinulés
nem rendelői?

5. Empriát kritika.

Javaslat

a Politikai Bizottságnak
a közkegyelemre

A Politikai Bizottság az 1969. évi február hó 18-án tartott ülésén elvben egyetértett azzal, hogy 1970. április 4-én, hazánk felszabadulásának 25. évfordulója alkalmából közkegyelem gyakorlására kerüljön sor.

A közkegyelem főbb elveiként az alábbiakat javasoljuk:

- elsősorban a büntetett előlethez fűződő hátrányos következmények alóli mentesítés legyen;
- főként azokra a felnőttkoruakra és fiatalkoruakra terjedjen ki, akiket enyhébb cselekmények miatt ítélték el, vagy ilyen cselekmények miatt folyik ellenük eljárás;
- a közkegyelem ne zavarja jogpolitikai elveink érvényesülését és a közbiztonság helyzetét. Ezért általában ne vonatkozzék a háborus bűnösökre, a közbiztonságra veszélyes bűnözőkre, a visszaesőkre, valamint az erőszakos büntettek /emberölés, rablás, és a testi sértés és garázdaság súlyosabb esetei stb./ elkövetőire. /E kizáró kivételekre az előterjesztés egyes fejezeteinél külön már nem utalunk./

I.

Mentesítés a büntetett előlethez fűződő
hátrányos következmények alól

A./

Politikai elítélteknél

Mentesülnek a büntetett előlethez fűződő hátrányos következmények

alól azok, akiket 1956. október 23. - 1957. május 1-e között elkövetett ellenforradalmi vagy az azzal összefüggő egyéb bűncselekményük miatt 5 évet meg nem haladó szabadságvesztésre ítéltek és büntetésüket kitöltötték. /Kb. 2.000 személyt érintene./

B./

Köztörvényi elítélteknél

- 1/ A büntetés tartamára tekintet nélkül mentesülnek a büntetett előlethez fűződő hátrányos következmények alól azok, akiket a bíróságok gondatlan büntett miatt végrehajtható szabadságvesztésre ítéltek és büntetésüket már kitöltötték, vagy a kegyelmi rendelet alapján szabadulnak.
- 2/ Mentésülnek azok, akiket a bíróság szándékos büntett miatt 3 évet meg nem haladó végrehajtható szabadságvesztésre ítelt és büntetésüket kitöltötték.
- 3/ Mentésülnek azok, akiket a bíróság bármely büntett miatt próba-időre felfüggesztett szabadságvesztésre ítelt.

/Kb. 110.000 ember mentesülne kegyelemből a büntetett előlethez fűződő hátrányos következmények alól./

II.

Végrehajtási kegyelem

A./

Politikai elítélteknél

- 1/ Közkegyelemben részesülnek azok, akiket az 1956. október 23. - 1957. május 1-e között elkövetett ellenforradalmi vagy az azzal összefüggő egyéb bűncselekményük miatt - ideértve az erőszakos cselekményeket /pl. emberölést/ is - ítéltek szabadságvesztésre. /Ezidő szerint 49 személyt érintene./

- 2/ Közkegyelemben részesülnek azok, akiket politikai jellegű büntett

miatt 1 évet meg nem haladó szabadságvesztésre ítélték.

3/ Felére csökken a büntetésük azoknak, akiket politikai jellegű büntett miatt 5 évet meg nem haladó szabadságvesztésre ítélték.

/A 2. és 3. pontban érintett szabadulók száma kb. 100 személy./

B./

Köztörvényi elítélteknél

- 1/ A kiszabott büntetés mértékére tekintet nélkül közkegyelemben részesülnek a teherben levő nők, azok az anyák, akiknek 10 évnél fiatalabb gyermekük van, az 55. életévüket betöltött nők és a 60. életévüket betöltött férfiak, továbbá a gyógyithatatlan betegségben szenvedők. /Számuk kb. 400 fő./
- 2/ Közkegyelemben részesülnek, akiket köztörvényi büntett miatt 1 évet meg nem haladó szabadságvesztésre ítélték. /Számuk kb. 1.300./
- 3/ Felére csökken a büntetésük azoknak, akiket 5 évet meg nem haladó szabadságvesztésre ítélték. /Számuk folyamatosan szabadulva 1.100./
- 4/ A szabadulókon kívül kegyelemben részesülnek azok is, akiket a bíróság javító-nevelő munkára /kb. 6.000 személy/ vagy pénzfőbüntetésre /kb. 3-4.000 személy/ ítélte.
- 5/ A kegyelem kiterjed a szabálysértési hatóságok és a bíróságok által szabálysértés miatt kiszabott elzárásokra, valamint a pénzbírságokra is. /Hozzávetőleges becslés szerint - pontos nyilvántartással itt nem rendelkezünk - a szabálysértési hatóságok évente kb. 500.000 személlyel szemben járnak el./

III.

Eljárási kegyelem

A közkegyelmet javasoljuk kiterjeszteni azokra a folyamatban levő

Magyar Országos
Levéltár

114

ügyekre is, amelyekben 1 éven aluli szabadságvesztés, javító-nevelő munka, vagy pénzfőbüntetés kiszabása várható.

IV.

Egyéb rendelkezések

- 1/ Javasoljuk kimondani, hogy a közkegyelem hatályát veszti, amennyiben az amnesztia alá esett személyt a közkegyelmi rendelet hatálybalépését követő 3 éven belül elkövetett szándékos büntető miatt szabadságvesztésre ítélik.
- 2/ A közkegyelmi rendelkezések a fenti elvek szerint a katonai büntetőeljárásra, valamint a katonai parancsnokok által kiszabott fegyelmi és kártérítési büntetésekre is vonatkoznak.
- 3/ Ki kell mondani a közkegyelmi rendeletben azt is, hogy akikre a kivételek folytán a közkegyelem nem terjed ki, egyéni kérelemre különösen méltánylandó okok fennforgása esetén az Elnöki Tanács a kegyelmet javukra is gyakorolhatja.

- . -

- 1/ Javasoljuk, hogy a Politikai Bizottság fogadja el az előterjesztésben foglalt elveket.
- 2/ Utasítsa az igazságügyminisztert, hogy az előterjesztésben foglalt elvek alapján a jogszabály tervezetet a belügyminiszterrel és a legfőbb ügyéssel egyetértésben terjessze a Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány elé. A közkegyelmet az Elnöki Tanács gyakorolja. Végrehajtásáról az igazságügyminiszter és a legfőbb ügyész, az érdekelt szervekkel egyetértésben gondoskodik.

A javaslattal egyetértenek: Benkei András, Szénási Géza és Szakács Ödön elvtársak.

Dr. Markója Imre sk.

Simon György

J A V A S L A T

a Politikai Bizottságnak
a közkegyelemre

A Politikai Bizottság az 1969. évi február hó 18.-án tartott ülésén elvben egyetértett azzal, hogy 1970. április 4.-én hazánk felszabadulásának 25. évfordulója alkalmából közkegyelem gyakorlására kerüljön sor.

A közkegyelem főbb elveiként az alábbiakat javasoljuk:

- elsősorban a büntetett előlethez füződő hátrányos következmények alóli mentesítés legyen;
- főként azokra a felnőttkoruakra és fiatalkoruakra terjedjen ki akiket enyhébb cselekmények miatt ítéltek el, vagy ilyen cselekmények miatt folyik ellenük eljárás;
- a közkegyelem ne zavarja jogpolitikai elveink érvényesülését és a közbiztonság helyzetét. Ezért ^{általában} ~~ne~~ hacsak az előterjesztés kivételt nem tesz ne vonatkozzék a háborus bünösökre, a közbiztonságra veszélyes bünözökre, a visszaesökre, valamint az erőszakos büntettek /: emberölés, rablás és a testi sértés és garázdaság súlyosabb esetei stb.:/ elkövetöire. /: E kizáró kivételekre az előterjesztés egyes fejezeteinél külön már nem utalunk.:/

I.

Mentesítés a büntetett előlethez füződő
hátrányos következmények alól.

A./

Politikai elítélteknél

Mentesülnek a büntetett előlethez füződő hátrányos következmények alól azok, akiket 1956. október 23.- 1957. május 1-e között el-

követett ellenforradalmi vagy az azzal összefüggő egyéb bűncselekményük miatt 5 évet meg nem haladó szabadságvesztésre ítélték és büntetésüket kitöltötték. /: Kb. 2.000 személyt érintene.:/

B./

Köztörvényi elítélteknél

1/ A büntetés tartamára tekintet nélkül mentesülnek a büntetett előlethez fűződő hátrányos következmények alól azok, akiket a bíróságok gondatlan büntett miatt végrehajtható szabadságvesztésre ítélték és büntetésüket már kitöltötték, vagy a kegyelmi rendelet alapján szabadulnak.

2/ Mentésülnek azok, akiket a bíróság szándékos büntett miatt 3 évet meg nem haladó végrehajtható szabadságvesztésre ítélt és büntetésüket kitöltötték.

3/ Mentésülnek azok, akiket a bíróság bármely büntett miatt próbaidőre felfüggesztett szabadságvesztésre ítélt.

/: Kb. 110.000 ember mentesülne kegyelemből a büntetett előlethez fűződő hátrányos következmények alól.:/

II.

Végrehajtási kegyelem

A./

Politikai elítélteknél

1/ Közkegyelemben részesülnek azok, akiket az 1956. október 23.-1957. május 1-e között elkövetett ellenforradalmi vagy az azzal összefüggő egyéb bűncselekményük miatt - ideértve az erőszakos cselekményeket /: pl. emberölést:/ is - ítélték szabadságvesztésre. /: Ezidő szerint 49 személyt érintene.:/

2/ Közkegyelemben részesülnek azok, akiket politikai jellegű büntett miatt 1 évet meg nem haladó szabadságvesztésre ítélték.

3/ Felére csökken a büntetésük azoknak, akiket politikai jellegű büntett miatt 5 évet meg nem haladó szabadságvesztésre ítéltek.

/: A 2. és 3. pontban érintett szabadulók száma kb. 100 személy.:/

B./

Köztörvényi elítélteknél

1/ A kiszabott büntetés mértékére tekintet nélkül közkegyelemben részesülnek a teherben levő nők, azok az anyák, akiknek 10 évnél fiatalabb gyermekük van, az 55. életévüket betöltött nők és a 60. életévüket betöltött férfiak, továbbá a gyógyíthatatlan betegségben szenvedők. /: Számuk kb. 400 fő:/

2/ Közkegyelemben részesülnek, akiket köztörvényi büntett miatt 1 évet meg nem haladó szabadságvesztésre ítéltek. /: Számuk kb. 1.300:/

3/ Felére csökken a büntetésük azoknak, akiket 5 évet meg nem haladó szabadságvesztésre ítéltek. /: Számuk folyamatosan szabadulva 1.100:/

4/ A szabadulókon kívül kegyelemben részesülnek azok is, akiket a bíróság javító-nevelő munkára /: kb. 6000 személy:/ vagy pénzfőbüntetésre /: kb. 3-4000 személy:/ ítelt.

5/ A kegyelem kiterjed a szabálysértési hatóságok és a bíróságok által szabálysértés miatt kiszabott elzárásokra, valamint a pénzbírságokra is. /: Hozzávetőleges becslés szerint - pontos nyilvántartással itt nem rendelkezünk - a szabálysértési hatóságok évente kb. 500.000 személlyel szemben járnak el.:/

III.

Eljárási kegyelem

A közkegyelmet javasoljuk kiterjeszteni azokra a folyamatban levő ügyekre is, amelyekben 1 éven aluli szabadságvesztés, javító-nevelő munka, vagy pénzfőbüntetés kiszabása várható.

IV.

Egyéb rendelkezések

- 1/ Javasoljuk kimondani, hogy a közkegyelem hatályát veszti, amennyiben az amnesztia alá esett személyt a közkegyelmi rendelet hatálybalépését követő 3 éven belül elkövetett szándékos büntett miatt szabadságvesztésre ítélik.
- 2/ A közkegyelmi rendelkezések a fenti elvek szerint a katonai büntetőeljárásra, valamint a katonai parancsnokok által kiszabott fegyelmi és kártérítési büntetésekre is vonatkoznak.
- 3/ Ki kell mondani a közkegyelmi rendeletben azt is, hogy akikre a kivételek folytán a közkegyelem nem terjed ki, egyéni kérelemre különösen méltánylandó okok fennforgása esetén az Elnöki Tanács a kegyelmet javukra is gyakorolhatja.

- . -

- 1/ Javasoljuk, hogy a Politikai Bizottság fogadja el az előterjesztésben foglalt elveket.
- 2/ Utasítsa az igazságügyminisztert, hogy az előterjesztésben foglalt elvek alapján a jogszabály tervezetet a belügyminiszterrel és a legfőbb ügyésszel egyetértésben terjessze a Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány elé. A közkegyelmet az Elnöki Tanács gyakorolja. Végrehajtásáról az igazságügyminiszter és a legfőbb ügyész az érdekelt szervekkel egyetértésben gondoskodik.

A javaslattal egyetértének: Benkei András, Szénási Géza és Szakács Ödön elvtársak.

Levelezője

Magyar Országos
Levéltár

AAA